

KARMØY KOMMUNE  
Postboks 167

4291 KOPERVIK

## Vedtak om forsøk med vurdering uten karakter i orden og oppførsel

Utdanningsdirektoratet viser til vårt søknadsskjema for deltakelse i nasjonalt forsøk med vurdering uten karakter i orden og oppførsel, med frist 12.06.2023.

### Beslutning

Søknaden om forsøk med vurdering uten karakter i orden og oppførsel imøtekommes. Forsøket startes opp henholdsvis fra og med skolestart 2023 eller januar 2024, og kan gjennomføres skoleåret 2023-2024, 2024-2025 og 2025-2026. Informasjon om deltakere i forsøket og tidspunkt for oppstart fremgår av **vedlegg 1**. Vi vil vurdere behov for forlengelse av forsøket underveis.

### Vilkår:

- Det skal være frivillig for elevene å delta i forsøket. Dere må derfor gi elever og foreldre grundig informasjon om forsøket. Elever som ikke ønsker å delta i forsøket skal få vurdering med karakter i orden og oppførsel.
- Forsøket skal evalueres av NIFU på vegne av Utdanningsdirektoratet. Deltakere i forsøket er forpliktet til å ta del i evalueringen. NIFU vil dele skolene som deltar inn i ulike grupper som får støtte til arbeidet med å utvikle en vurderingspraksis. Vi vil om kort tid sende ut mer informasjon fra NIFU om hvordan evalueringen skal gjennomføres.

Beslutningen er fattet med hjemmel i opplæringsloven § 1-5 og privatskoleloven § 2-5. Beslutningen regnes ikke som et enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand.

### Rettslig grunnlag

Opplæringsloven med forskrifter inneholder ikke hjemmel til å gjennomføre vurdering i orden og oppførsel uten karakter slik vi ønsker å prøve ut. Dersom det skal kunne avvikes fra forskrift til opplæringsloven som beskrevet, må vi for offentlige skoler fatte vedtak om forsøk etter opplæringsloven § 1-5. Opplæringsloven § 1-5 lyder som følger: "Departementet kan etter søknad frå kommunen eller fylkeskommunen gi løyve til at det blir gjort avvik frå lova og forskriftene etter lova i samband med tidsavgrensa pedagogiske eller organisatoriske forsøk." Tilsvarende er fastsatt i privatskoleloven § 2-5 for private skoler som er godkjent etter denne loven.

Myndighet til å gi slik tillatelse er delegert til Utdanningsdirektoratet.

Det følger av forskrift til opplæringsloven (heretter forskriften) § 3-4 at formålet med vurdering i orden og oppførsel er å fremme sosial læring, sikre at eleven har et trygt og godt skolemiljø, og gi informasjon om elevens orden og oppførsel. Grunnlaget for vurdering i orden og oppførsel er ordensreglementet i skolen, jf. opplæringsloven § 9A-10. Det fremgår av forskriften § 3-13 at elevene fra 8. årstrinn skal ha skriftlig halvårsvurdering med karakter, og det fremgår av forskriften § 3-16 at elevene skal ha en standpunkt karakter i både orden og i oppførsel ved avslutningen av opplæringen på 10. trinn og i videregående skole. Tilsvarende er fastsatt i forskrift til privatskoleloven §§ 3-4, 3-13 og 3-16.

### Begrunnelse for forsøket

Formålet med vurdering i orden og oppførsel er å fremme sosial læring, sikre at eleven har et trygt og godt skolemiljø, og gi informasjon om elevens orden og oppførsel. I de nye læreplanene som ble innført høsten 2020 er blant annet dybdelæring, kritisk tenkning og elevmedvirkning sentrale temaer. Vurderingen av elevenes orden og oppførsel skal også bygge opp under dette. Karakterene i orden og oppførsel skiller seg fra karakterene i fag på den måten at karakteren tar utgangspunkt i hva elevene ikke må gjøre eller ikke mestrer. Formålet med forsøket er å skaffe et bedre beslutningsgrunnlag som belyser fordeler og ulemper ved å fjerne vurdering med karakter i orden og oppførsel, samt gi oss mer kunnskap om alternative vurderingspraksiser som eventuelt kan erstatte disse standpunktskarakterene.

I forsøket skal vi prøve ut vurdering i orden og oppførsel uten karakter. Selv om vi fjerner karakteren, skal elevene fremdeles vurderes i orden og oppførsel, og skolene må derfor bruke andre metoder enn karakter for å vurdere og gi tilbakemeldinger til elevene. For eksempel kan karakterer og anmerkninger erstattes av tilbakemelding til elever gjennom elevsamtaler. Det er viktig at skolene som deltar i forsøket får utvikle egen vurderingspraksis. Udir vil likevel legge til rette for gjensidig erfaringsutveksling mellom deltakerne. NIFU skal evaluere forsøket, og de har lagt opp til å dele skolene inn i tre tiltaksgrupper. Innholdet i disse tiltaksgruppene skal avklares nærmere før forsøket starter.

### Føring av vitnemål

På vitnemålet skal det ikke føres standpunktkarakter i rubrikken for orden og adferd for elever som deltar i forsøket, men en stiplede linje. I tillegg vil vi ettersende informasjon om hvilken vitnemålsmerknad dere skal benytte.

Vennlig hilsen

Cathrine Børnes  
avdelingsdirektør

Julie Aanderaa Clausen  
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET  
STATSFORVALTAREN I ROGALAND  
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN  
STATSFORVALTEREN I NORDLAND  
STATSFORVALTAREN I VESTLAND  
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK  
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK  
STATSFORVALTEREN I AGDER

Postboks 987  
Postboks 59 Sentrum  
Postboks 325  
Postboks 1405  
Njøsavegen 2  
Postboks 700  
Postboks 2076  
Postboks 504